

**Příloha č. 2** Výzvy k podání nabídek v rámci výběrového řízení na realizaci zakázky: „Natočení, střih a kompletní postprodukce videočástí a realizace fotografií a animací pro instruktážní multimediální materiál“ pro projekt „Sociální pilíř konceptu společenské odpovědnosti firem (CSR), ve vztahu k zaměstnanosti OZP na volném trhu práce“, registrační číslo projektu: CZ.1.04/5.1.01/77.00003 realizovaný v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

Centrum vizualizace a interaktivity vzdělávání, s.r.o.  
Bohumínská 788/61, 710 00 Ostrava – Slezská Ostrava

## **Literární scénáře modelových situací pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením na volném trhu práce**

**Autoři:**

**Pavel Löffelmann**

**Tomáš Sokolovský**

**„Sociální pilíř konceptu společenské odpovědnosti firem (CSR),  
ve vztahu k zaměstnanosti OZP na volném trhu práce“,  
reg. číslo projektu: CZ.1.04/5.1.01/77.00003**

**Listopad 2013**

©Centrum vizualizace a interaktivity vzdělávání, s.r.o.  
Všechna práva vyhrazena.

## Standardy diverzité komunikace na pracovišti – audiovizuální verze

### Kapitola I.

### Diverzité komunikace na pracovišti – podmínky, souvislosti, praxe

Titulek: **Místo úvodu**

MS 0

<p><i>Účinkující:</i>  <b>Ř</b> – Ředitel firmy  <b>P</b> – Personalista  <i>Ostatní členové vedení (komparz)</i></p> <p><i>Zasedací místnost, porada vedení střední firmy</i></p>	<p>Ř: Takže vážení, na závěr mám tady pro vás novinku. Jak jistě víte, média teď ve všech pádech skloňují společenskou odpovědnost firmy, kam patří taky zaměstnávání zdravotně postižených. A jak asi taky víte, tak existují různé ceny, které dostávají firmy, které tyhle lidi zaměstnají. A taky víte, že taková reklama by se nám moc hodila a byla by navíc zadarmo .... Tím spíš, že se nám teď zakázky zrovna nehrnou.</p> <p>Asi se divíte, že s tím přicházím já, když jsem se dřív o tom odmítal bavit, ale časy se mění a snad bychom na to mohli získat nějakou dotaci.</p> <p>Tak co vy na to?</p> <p>P: To není tak jednoduché.</p> <p>Ř: A co je na tom tak složitého?</p> <p>P: Tak především, jakého zdravotně postiženého bychom měli přijmout? Vozíčkáře, slepého nebo hluchého? Podle jeho handicapu bude možná nutné upravit něco na pracovišti. A k tomu jsou určitě předpisy a normy, které neznáme. Třeba pro vozíčkáře. Až se rozhodnete, jakého postiženého přijmeme, tak co bude u nás dělat? Na jaké pozici? Za jaký plat? A co lidi, jak se na to budou dívat a je otázka, jestli jej přijmou mezi sebe?</p> <p>Ř: Tohle všechno já nevím, ale ty to musíš zjistit. To jsou všechno úkoly pro tebe. Za sebe říkám, že to není špatný nápad. Pomůžeme si v oblasti snížení sankcí za neplnění povinného podílu, pracovat může v zásadě kdekoliv, pokud to nebude v rozporu s bezpečností práce, plat mu můžeme dát nižší, než když přijmeme zdravého, protože si toho místa bude vážit a ještě k tomu bere invalidní důchod, tak co. A ještě je tu možnost zkusit se přihlásit do soutěže o některou cenu. A zaměstnávat třeba slepého bude vypadat v soutěži dobře.</p> <p>P: Šéfe, to je ale spousta práce s nejistým výsledkem.</p> <p>Ř: Tak se snaž, aby byl výsledek jistý. Jinak taky můžeme mít časem slepého personalistu....</p>
--	--

Titulek: **Jak tedy začít? Třeba pohledem „z druhé strany“**

<p><i>PD+D – člověk s bílou holí a zjevnou zrakovou vadou</i> - monolog:</p>	<p>Nejvíce mi vadilo, že po nástupu do firmy se spolupracovníci vyhýbali přímé komunikaci se mnou. A když už k ní došlo, odvraceli ode mě tvář. Asi si mysleli, že to nepoznám. A mluvili neosobně, jakoby se báli se na cokoliv zeptat, říct opačný názor. Byl to z jejich strany takový zvláštní stav ostychu, soucitu a zároveň určité naštvanosti, že musejí každodenně řešit pro ně nestandardní situaci.</p>
<p><i>PD+PC – neslyšící žena znakuje</i> - simultánní překlad (pokrývací dabing):</p>	<p>Když jsem nastoupila, tak jsme se dohodli, že budeme komunikovat písemně. Po síti. Když jsem ale napsala první e-mail, tak se kolegyně zděsily, že neumím češtinu. Začaly mi v odpovědích mé e-mailu opravovat. Musela jsem jim složitě vysvětlovat, že čeština je pro mě cizí jazyk. Že mateřským jazykem že je pro mě český znakový jazyk, který je úplně jiný. Nikdo jim to předtím neřekl. Teď už si zvykly, máme dohodnutý i systém zkratk. V komunikaci už není žádný problém.</p>
<p><i>PD+D – vozíčkář:</i></p>	<p>Když jsem nastoupil, tak mi můj nadřízený opakovaně zdůrazňoval, že mě přijali jenom proto, aby naplnili kvótu zaměstnaných osob se zdravotním postižením danou zákonem. To člověku nepřidá moc sebevědomí.</p>

Titulek:

**Diverzita na pracovišti není pouze přímá komunikace tváří v tvář.  
Na komunikaci s OZP je nutno se připravit dříve než zaměstnance z řad OZP přijmeme.**

MS 1

Titulek:

**1. Krok – rozhodnutí zaměstnat OZP**

<p><i>Účinkující:</i> <i>M – vedoucí/hlavní manažer</i> <i>P – personalista</i> <i>ČV – člen vedení</i></p>	
<p><i>Zasedací místnost, porada vedení firmy</i> <i>Mluví hlavní manažer</i>  <i>Personalista</i>   <i>Manažer</i> <i>Personalista</i></p>	<p>M: Dámy a pánové, ještě si probereme personální otázky a pro dnešek končíme. Tak co tam máte? P: Hledáme někoho na poloviční úvazek do účtárny. Tak nás napadlo, že bychom mohli vzít někoho na vozíku. Každoročně těžce sháníme nějaké smysluplné náhradní plnění. Tím by se nám ulevilo. M: A zvládne to? P: Budeme hledat někoho s patřičným vzděláním a pokud možno i s praxí.</p>

Manažer  Jiný člen vedení  Personalista  Člen vedení Manažer (rázně a rozhodně)	M: Já si myslím, že to je dobrý nápad. Ušetříme na odvodech a navíc, vozíčkáři můžeme dát nižší plat. Stejně má invalidní důchod a může být rád, že získá práci. Ty ušetřené peníze přidáte Tůmové, které zvýšení platu slibujeme už půl roku. ČV: A nebudou problémy s bariérami? Dostane se vůbec do té účtárny? P: Tam by neměl být problém. U vchodu nemáme žádné schody a do 3. patra, kde je účtárna, jezdí výtah. ČV: A co záchod? Tam je podle mě dost vysoký práh. M: Prosím vás, nedělejte z toho vědu. Práh údržbář odstraní a je to. No, a když se ukáže nějaký neřešitelný problém s bezbariérovostí, tak toho vozíčkáře přece můžeme ve zkušební době propustit...“
--	---

Titulek:

**Podívejme se do firmy z této modelové situace očima vozíčkáře**

Problém č. 1 - video

Parkoviště před firmou, žádné z parkovacích míst nemá šířku, která by umožňovala vozíčkáři složit vedle auta vozík a přesednout na něj. Vozíčkář autem přijíždí, zaparkuje, otevře přední dveře tak, jak mu dovolí vedle zaparkované auto a snaží se pootevřenými dveřmi vytáhnout z auta vozík a složit ho. Neúspěšně.

Problém č. 2 - video

Vozíčkář na vozíku přijíždí k hlavnímu vchodu firmy. Masivní skleněné dveře mají zavírač, který pracuje velmi rychle a dveře zavírá velkou silou. Vozíčkář se snaží jednou rukou otevřít dveře a druhou postrčit vozík dovnitř. Neúspěšně.

Problém č. 3 - video

Vozíčkář přijíždí k výtahu. Ovládání je příliš vysoko. Nedosáhne na ně.

Problém č. 4 – video

Vozíčkář vjíždí na WC. Vozík se mu zasekne v díře po prahu, který „v rámci bezbariérovosti“ nechalo vedení firmy odstranit.

Titulek:

**2. Krok – výběr vhodného pracovníka z řad OZP**

MS 2

Kancelář personálního oddělení Personalista 1 – P1 Personalista 2 – P2	P1: Tak si představ, že na ty inzeráty se nám přihlásili mimo jiné i 3 uchazeči se zdravotním postižením. Jeden je neslyšící, druhý nevidomý a třetí na vozíku. P2: Tak nejjednodušší to asi bude s tím hluchým. Ne? S ním si můžeš dopisovat. Nemusíš řešit žádné bariery. P1: No jo. Ale když se podíváš na jeho materiály, tak CV je o.k., ale motivační dopis, to je hrůza. Jak kdyby to psal Číňan. Otřesný
--	--

	<p>slovosled a plno chyb.</p> <p>P2: Asi mu to CV napsal někdo jiný. Ale já jsem někde slyšel, že ti neslyšící mívají problémy s pravopisem. Přitom to prý nesouvisí s jejich inteligencí.</p> <p>P1: Poslouchej. Může být inteligentní jak Einstein. Ale když se s ním nedomluvíš, tak ti to je k ničemu. A s tím nevidomým, to si také neumím představit. Vždyť bude muset pracovat s počítačem. Vyřizovat e-maily. To mu je bude někdo předčítat?</p> <p>P2: Na to on má asi nějaký program v počítači. Jinak by se na to místo snad ani nehlásil.</p> <p>P1: A jak se tu bude pohybovat? To abychom všechny cedulky na kancelářích popsalí braillovým písmem.</p> <p>P2: Ale na pohovor je musíš pozvat všechny tři. Splnili všechna kritéria.</p> <p>P1: Pozvat je musím, ale jak s nimi budu komunikovat, to nevím.</p>
--	---

MS 3

Titulek:

Přijímací pohovor nedoslýchavého pracovníka (komunikuje odezíráním a mluví)

Špatně

<p>Účinkující:</p> <p>P1 – vedoucí personalista</p> <p>P2 – druhý personalista</p> <p>S – sekretářka</p> <p>N – nedoslýchavý pan Novák – zájemce o práci</p> <p>4 statisté – další uchazeči o práci – jeden z nich s bílou holí a tmavými brýlemi, vedle něho jeho asistentka</p>	
<p>Kancelář sekretářky</p> <p>Sekretářka má shon, v kanceláři sedí už další zájemci, do toho zvoní telefon.....</p> <p>V té chvíli do dveří vstupuje N</p> <p>N vidí, že sekretářka na něj křičí, je mu to trapné, ale nic neříká a sedne si na židli u stěny. Z kanceláře vedoucího vyjde člověk, zavře za sebou dveře a odejde. Sekretářka telefonuje, „mezi řečí“ se mírně otočí směrem k N a prohodí ..</p> <p>S se nedívá přímo na N, ani ho nijak jinak neupozornila, že mluví na něho.</p>	<p>N: Dobrý den. Já jsem přišel na pohovor, na který jste mě pozvali.</p> <p>S: Dobrý den. Vy jste asi ten neslyšící, se kterým jsme si psali maily, že? (začne křičet a přehnaně artikulovat). Tak se tamhle posaďte a počkejte. Za chvíli začneme. Vy půjdete jako první. Pan vedoucí chce mít na vás dost času, protože ta komunikace asi bude trochu složitější.</p> <p>S: Tak pane Nováku, můžete jít k vedoucímu. Začínáme.</p>

<p><i>N se zmateně rozhlíží, začíná být nervózní, protože si není jistý, zda sekretářka mluvila na něho nebo ne.</i></p> <p><i>Po chvíli si S všimne, že N nereaguje</i></p>	<p>S: (nevrle) Tak pane Nováku, říkala jsem, že máte jít k vedoucímu. Vidíte, že tady máme fofr a vy zdržujete.</p> <p>N: Promiňte. Neslyšel jsem.</p> <p>S (pro sebe): To je super. Hluchý a ještě nedává pozor.</p>
<p><i>Kancelář vedoucího personalisty P1 sedí za stolem, za ním je okno, v místnosti je šero takže mu téměř není vidět do tváře. Listuje v papírech, dívá se do nich, něco říká, ale N nevidí, co říká...</i></p> <p><i>P2 sedí vedle P1</i></p> <p><i>P1 rozsvítí stolní lampu a nastaví ji tak, aby mu osvětlovala obličej.</i></p> <p><i>P2, který je mimo dosah stolní lampy se vmísí do rozhovoru</i></p> <p><i>P2 napíše na papír slovo multimédia a ukáže ho N</i></p>	<p>P1: Dobrý den. Posadte se. Tak vy jste pan Novák. Pracoval jste dosud v bance, ale vaši pobočku zrušili, jak tady čtu ve vašem CV. (zvedne oči k N) Je to pravda?</p> <p>N (zmateně): Promiňte, já jsem nerozuměl.</p> <p>Ř: (lehce otráveně) Nerozuměl? Ale tady v CV píšete, že základní komunikaci zvládáte mluvenou řečí. A toto je snad základní komunikace, ne?</p> <p>N: Promiňte. Já jsem nedoslýchavý. A abych mohl odezírat, musím na vás dobře vidět.</p> <p>P1: Je to tak lepší?</p> <p>N: Ano, děkuji.</p> <p>P2: V CV píšete, že ovládáte všechny aplikace Office. A co nějaké multimediální aplikace.</p> <p>N: Office ovládám ano.</p> <p>P2: A co ta multimédia?</p> <p>N: Promiňte, nerozumím. Na vás ta lampa bohužel nesvítí.</p> <p>P1 k P2 (tak, aby N nemohl odezírat): To všichni, kdo s ním budou mluvit, budou muset sedět pod lampou jak u výslechu.</p> <p>N: Můžete mi to prosím napsat?</p> <p>N: Umím základy programu FLASH, umím stříhat video v několika programech, umím vložit video do Power pointu. Problémy mám pochopitelně se zvukem.</p> <p>P2: To je jasné. S tím jsme počítali.</p> <p>P1: No jo. A co když bude hořet? Vy neuslyšíte požární signalizaci.</p> <p>N: Tak mě spolupracovníci upozorní. To by snad neměl být problém. Nebo je možno požární signalizaci doplnit o světelný blikáč.</p>

MS 4

Titulek:

Přijímací pohovor nedoslýchavého pracovníka (komunikuje odezíráním a mluví)

Správně

<p>Účinkující:</p> <p>P1 – vedoucí personalista P2 – druhý personalista S – sekretářka N – nedoslýchavý pan Novák – zájemce o práci 4 statisté – další uchazeči o práci – jeden z nich s bílou holí a tmavými brýlemi, vedle něho jeho asistentka</p>	
<p>Kancelář sekretářky V kanceláři sedí už další zájemci Do dveří vstupuje N</p> <p>S se otočí tváří k N a mluví přirozeným tempem a přirozeně artikuluje</p> <p>S se otočí ke svému stolu a píše do počítače. Vtom se ozve interkom</p> <p>S se otočí k N, zamává na něho, aby upoutala jeho pozornost, a pak říká</p>	<p>N: Dobrý den. Já jsem přišel na pohovor, na který jste mě pozvali.</p> <p>S: Dobrý den. Vy jste asi ten neslyšící, se kterým jsme si psali maily, že? Tak se tamhle posadte a počkejte. Za chvíli začneme. Vy půjdete jako první, protože pořadí uchazečů, ve kterém půjdou k pohovoru, vylosoval počítač. A vy máte jedničku.</p> <p>P1: Marcelko, začínáme. Pošlete mi sem prvního uchazeče.</p> <p>S: Tak pane Nováku, můžete jít k vedoucímu. Začínáme. Hodně štěstí.</p> <p>N: Děkuji.</p>
<p>Kancelář vedoucího personalisty P1 a P2 sedí za stolem, za nimi je okno, v místnosti je šero. Když N vstoupí, P1 i P2 vstanou a jdou mu vstříc. Tváří v tvář normálním tempem a přirozenou, ale zřetelnou artikulací vedou rozhovor.</p> <p>P2 zatáhne žaluzie a P1 rozsvítí světlo v kanceláři. Pak si všichni sednou na svá místa</p>	<p>P1: Dobrý den. Já se jmenuji Šataník a jsem vedoucí personálního útvaru a tohle je můj kolega Brož – také personalista. Vy komunikujete odezíráním, jak jste psal ve svém CV. Vyhovuje vám to světlo?</p> <p>N: Není dobré, protože proti tomu oknu vám nevidím do tváře.</p> <p>P1: Tak to okno zastřeme a rozsvítíme světlo. Františku, zatáhni prosím ty žaluzie.</p> <p>P1: Posadte se, pane Nováku. Jak jste psal ve svém CV, pracoval jste dosud v bance, ale vaši pobočku zrušili.</p> <p>N: Ano je to tak. Proto bych rád pracoval u vás. Vámi nabízené místo odpovídá mému vzdělání i praxi.</p> <p>P2: V CV píšete, že ovládáte všechny aplikace Office. A co</p>

<p><i>P2 napíše na papír slovo multimédia a ukáže ho N</i></p>	<p>nějaké multimediální aplikace. N: Office ovládám ano. P2: A co ta multimédia? N: Promiňte, nerozumím. Můžete mi to prosím napsat?</p> <p>N: Umím základy programu FLASH, umím stříhat video v různých programech, umím vložit video do Power pointu. Problémy mám pochopitelně se zvukem. P2: To je jasné. To je ale řešitelné. Pokud budete dělat nějaké prezentace, zvuk tam dodělá někdo jiný. P1: Pane Nováku, teď mám otázku k bezpečnosti práce. Jak řešili v bance, kde jste pracoval, požární signalizaci. Když začne hořet, vy neuslyšíte alarm a někde nám tu uhoříte. Rozumíte, na co se ptám? N: Bezpečnost práce? P1: Ano. Požár. Signalizace... N: Pokud je ten alarm dostatečně silný, tak něco uslyším. A jinak mě upozorní spolupracovníci. Předpokládám, že nebudu na pracovišti sám. Nebo je možno požární signalizaci doplnit o světelný blikač.</p>
--	---

MS 5

Titulek:

Přijímací pohovor uchazeče o zaměstnání se sluchovým postižením, který komunikuje pouze znakovým jazykem a k pohovoru si přivede tlumočnicka

Špatně

<p><i>Účinkující:</i> P1 – vedoucí personalista S – sekretářka N – nedoslýchavý pan Novák – zájemce o práci TL – tlumočnicka znakového jazyka 4 statisté – další uchazeči o práci – jeden z nich s bílou holí a tmavými brýlemi, vedle něho jeho asistentka</p>	
<p><i>Kancelář sekretářky</i> V kanceláři sedí už další zájemci Do dveří vstupuje N s tlumočnickou TL N znakuje, TL překládá</p> <p><i>N znakuje, TL překládá</i></p> <p><i>S jde k vedoucímu, po malé chvilce se vrací a mluví k TL – TL simultánně</i></p>	<p>N/TL: Dobrý den. Já jsem přišel na pohovor, na který jste mě pozvali. S: Dobrý den. Vy jste asi ten neslyšící, se kterým jsme si psali maily, že? Ale proč jste dva... máme jenom jedno volné místo. N/TL: Já. Ale jsem neslyšící, tak mám s sebou tlumočnicku znakového jazyka. S: Dobře. Ohlásím vás.</p>



<p><i>překládá p. Novákovi</i></p> <p><i>N znakuje, TL překládá</i></p>	<p>S: Tak pan Novák může jít dál. Půjde jako první. Ale sám. Pan vedoucí si s ním chce promluvit sám, protože tam mohou přijít na přetřes i soukromé nebo ryze firemní záležitosti, takže pohovor by měl být mezi čtyřma očima, ať nemáme problémy s ochranou osobnosti.</p> <p>N/TL: Ale to nejde. Já k plnohodnotné komunikaci potřebuji tlumočníka. Navíc mám na to právo podle zákona.</p> <p>S: No a co vaše soukromí a firemní interní informace atd.?</p> <p>TL: Tlumočník je vázán etickým kodexem a mlčenlivostí.</p>
<p><i>Kancelář vedoucího</i> <i>P1 stojí za svým stolem a vítá N + TL</i></p> <p><i>P1 usadí pana N proti sobě a vedle něho jeho TL...</i> <i>Při hovoru se obrací výhradně na TL</i></p> <p><i>Při rozhovoru N neustále otáčí hlavu, aby viděl na tlumočníka...je to velice nepohodlné.</i></p> <p><i>prolínačka nebo zrychlená sekvence nebo ostrý stříh – posun v čase</i> <i>rozhovor P1 s N prostřednictvím TL pokračuje</i></p>	<p>P1: Dobrý den. Tak vy přece jenom jdete oba? N/TL: Dobrý den, Já jsem neslyšící, tak mám s sebou tlumočníka znakového jazyka. P1: Tak jo. Posadte se prosím tady.</p> <p>P1: Tak vy budete panu Novákovi tlumočit, co já budu říkat jo? TL: Ano. P1: Tak by mě zajímalo, proč by chtěl pracovat právě u nás a jaké má zkušenosti se správou počítačových sítí...</p> <p>P1: No dobře. Ale vysvětlíte mu, že u nás máme jednak síť budovanou na jiném principu a hlavně si neumím představit, jak bude komunikovat s uživateli té sítě. To vy s ním budete chodit každý den? Kdo to bude platit? Ale to mu ani nepřekládejte. To mu řeknete potom. Na pohovor čekají další uchazeči, takže to musíme trochu zrychlit.... (začne mluvit velmi rychle). Tedy. Vaše reference jsou dobré, ale bojím se problémů v komunikaci. Jak budeme komunikovat třeba spolu? Když tu nebude tlumočník? N znakuje /TL překládá: Myslím, že nejlepší bude písemná komunikace. Je přesnější. Protože než člověk něco napíše, tak si musí uvědomit, co vlastně chce sdělit. A částečně také odezírám. TL: .. a prosím pane vedoucí, kdybyste mohl mluvit trochu pomaleji. Tohle rychlé tempo nestačím překládat. P1: (<i>mluví přehnaně pomalu – až přerývaně</i>) No dobře. Vidíte. Ty problémy začínají už teď. Kde já mám vzít jistotu, že se mi s lidmi v provozu domluvíte a budete moci řešit jejich požadavky? (<i>opět zrychlí</i>). Víte co, ukončíme to. Dáme vám vědět písemně.</p>

MS 6

Titulek:

Přijímací pohovor uchazeče o zaměstnání se sluchovým postižením, který komunikuje pouze znakovým jazykem a k pohovoru si přivede tlumočnicka

Správně

<p>Účinkující: P1 – vedoucí personalista S – sekretářka N – nedoslýchavý pan Novák – zájemce o práci TL – tlumočnicka znakového jazyka 4 statisté – další uchazeči o práci – jeden z nich s bílou holí a tmavými brýlemi, vedle něho jeho asistentka</p>	
<p>Kancelář sekretářky V kanceláři sedí už další zájemci Do dveří vstupuje N s tlumočnickem TL N znakuje, TL překládá</p> <p>N znakuje, TL překládá</p> <p>S jde k vedoucímu, po malé chvilce se vrací a mluví k N – TL simultánně překládá</p>	<p>N/TL: Dobrý den. Já jsem přišel na pohovor, na který jste mě pozvali. S: Dobrý den. Vy jste asi ten neslyšící, se kterým jsme si psali maily, že? Ale proč jste dva... máme jenom jedno volné místo. N/TL: Já. Ale jsem neslyšící, tak mám s sebou tlumočnicka znakového jazyka. S: Dobře. Ohlásím vás. S: Tak pane Nováku, můžete jít dál.</p>
<p>Kancelář ředitele P1 stojí za svým stolem a vítá N + TL</p> <p>P1 usadí pana N proti sobě a vedle sebe za stůl postaví TL Při hovoru komunikuje s N, TL simultánně překládá</p> <p>prolínačka nebo zrychlená sekvence nebo ostrý střih – posun v čase rozhovor P1 s N prostřednictvím TL pokračuje</p>	<p>P1: Dobrý den. Já se jmenuji Šataník a jsem vedoucí personálního útvaru. Tak se u nás, pane Nováku, posaďte. A pan tlumočnicka si asi stoupne tady vedle mě, abyste na něho dobře viděl.</p> <p>P1: Pane Nováku, zajímalo by mě, proč byste chtěl pracovat právě u nás a jaké máte se správou počítačových sítí zkušenosti...</p> <p>P1: Vaše reference jsou dobré, ale trochu se bojím problémů v komunikaci. Jak budeme komunikovat třeba spolu? Když tu nebude tlumočnicka? N/TL: Myslím, že se nemusíte bát. Komunikovat budeme písemně. A částečně také odezírám i mluví, takže pokud budu znát téma rozhovoru, je možná i mluvená komunikace. Ale u této pracovní pozice mi vždy postačila písemná komunikace. Je přesnější a tím i efektivnější. Protože než člověk něco napíše, tak si musí uvědomit, co vlastně chce</p>

	<p>sdělit.</p> <p>P1: To máte pravdu. Myslím, že bychom to mohli zkusit. Zpočátku vám dáme k dispozici jednoho z vašich spolupracovníků jako mentora, ten vás podrobně seznámí s tím, jak to u nás chodí. A časem najdete snad komunikační kód i s ostatními spolupracovníky a klienty. Kdy můžete nastoupit? Potřebujeme to místo obsadit co nejrychleji.</p>
--	--

MS 7

Titulek:

Přijímací pohovor uchazeče o zaměstnání na vozíku (příprava na pohovor)

špatně

<p>Účinkující: P1 – vedoucí personalista P2 – druhý personalista S – sekretářka K – pan Kladiva – zájemce o práci na invalidním vozíku 4 statisté – další uchazeči o práci – jeden z nich s bílou holí a tmavými brýlemi, vedle něho jeho asistentka</p>	
<p>Kancelář sekretářky Sekretářka má shon, v kanceláři sedí už další zájemci, do toho zvoní telefon.....</p> <p>S vstane, zaklepe na dveře vedoucího, počká, až se ozve pokyn „dále“ Střih – rozhovor P1, P2 a S</p>	<p>S: Personální oddělení, prosím..... cože? ... Kladiva? .. jaká kladiva? ... jo pan Kladiva....a je na vozíku. Já vím. To je jeden ze zájemců o to nové místo. Tak ho sem pošlete.... nedostane se k výtahu?... Jak to?... Jo tam jsou vlastně schody. Na ně šéf zapomněl. Tak ať počká na vrátnici. Někdo od nás tam přijde.</p> <p>S: Pane vedoucí, je tu pan Kladiva. To je ten uchazeč na vozíku. P1: No a co? Snad může počkat, jako všichni ostatní. S: To jo. Ale on se nedostane sem nahoru. P1: To neumí jezdit výtahem? S: On se nedostane k tomu výtahu. Tam jsou dva schody. P1 k P2: A sakra. Na ty nové schody jsme zapomněli. P2: Tak s ním uděláme pohovor dole v hale u vrátnice. A pokud ho přijmeme, tak ty schody nějak vyřešíme dodatečně. P1: To je dobrý nápad. Zavolejte na vrátnici, že tam za chvíli s kolegy přijdeme.</p>
<p>Vstupní hala do budovy – vrátnice P1 a P2 přichází ke K</p>	<p>P1: Dobrý den, pane Kladivo. Nežlobte se, ale my tady nemáme ještě vyřešený bezbariérový přístup, protože nikdo na vozíku u nás nepracuje. Takže ten pohovor uděláme tady</p>



MS 9

 Titulek: **Přijímací pohovor nevidomého pracovníka**

Špatně

<p><i>Účinkující:</i>  <i>P1 – vedoucí personalista</i>  <i>P2 – druhý personalista</i>  <i>B - nevidomý programátor</i>  <i>ANP - Asistentka nevidomého programátora p. Bartáka</i></p>	
<p><i>Kancelář personálního oddělení</i>  <i>Zaklepání</i>  <i>do dveří vstupuje B s ANP</i></p> <p><i>P1 vstane od stolu a napřáhne ruku k B – ten ale pohyb neopětuje (neví o něm), P1 rozpačitě ruku stáhne a podá ji ANP – přitom na ni mluví</i></p> <p><i>ANP se obrací k B a říká</i></p> <p><i>ANP odchází</i>  <i>P1 se obrátí k B</i></p> <p><i>P ukazuje rukou směrem k židli..</i></p> <p><i>B kolem sebe bezradně šátrá rukama, až po chvíli se dotkne opěradla židle a následně se na ni posadí.</i></p>	<p>P1: Dále          ANP: Dobrý den (otočí se k NP). Tak jsme tady. Můžete začít.          B: Dobrý den. Mé jméno je Josef Barták a přicházím na dohodnutý pohovor.          ANP: A já jsem asistentka pana Bartáka, který, jak asi víte, je nevidomý a doprovázím ho na přijímací pohovor.          P1: Dobrý den, už na vás čekáme.</p> <p>P1: Vy tady budete celou dobu přijímacího pohovoru?          ANP: To nebude nutné, já pana Bartáka jen doprovázím na pohovor.          P1: Ale já bych byl radši, kdybyste tady byla. To víte, nikdo slepý u nás nikdy nepracoval a tak nevíme, co všechno ten handicap obnáší. Je to určitě hrozné být slepý a ještě s tím pracovat... Ale pan Barták splnil všechna kritéria, a tak jsme jej na přijímací pohovor pozvali. A vaším prostřednictvím by ta komunikace byla možná lepší.          ANP: Já jsem přesvědčena, že pan Barták to zvládne sám.          P1: Když myslíte... Tak jenom prosím ještě panu Bartákovi řekněte, ať si připraví osobní dokumenty. To znamená občanský průkaz a potvrzení, že je osobou se zdravotním postižením .... To víte, musíme to zkontrolovat, ať nejsou později nějaké formální problémy.          ANP: Pane vedoucí. Pan Barták nepotřebuje, abych mu něco říkala. On slyší. Nemá problémy se sluchem. Je pouze nevidomý.          P1: Promiňte. Já jsem si to neuvědomil.          ANP: Pane Bartáku, teď už mě nepotřebujete. Takže budu čekat u sekretářky.</p> <p>P1: Tak se, pane Bartáku, u nás posadte.          B: Kam?          P1: No támhle.</p>

<p><i>Do hovoru vstoupí P2</i></p>	<p>P2: Vy se, pane Bartáku, hlásíte na pozici programátora. Jak asi víte, tak jsme sice středně velká firma, ale máme vlastní výpočetní středisko, protože máme velké skladové hospodářství. Používáme vlastní, na zakázku vytvořený, software. Tzn., že znalost běžných programovacích jazyků, kterou uvádíte ve svém CV, nebude stačit. Jaké jsou vaše možnosti, naučit se pracovat s dalším vám neznámým software?.....</p>
------------------------------------	--

MS 10

Titulek: **Přijímací pohovor nevidomého pracovníka**

**Správně**

<p><i>Účinkující: P1 – vedoucí personalista P2 – druhý personalista B - nevidomý programátor ANP - Asistentka nevidomého programátora p. Bartáka</i></p>	
<p><i>Kancelář personálního oddělení Zaklepání do dveří vstupuje B s ANP</i></p> <p><i>ANP se obrací k B ANP odchází z místnosti, B zůstává stát na kraji místnosti, kde se bude konat přijímací pohovor. P1 vstává od stolu, jde vstříc B a říká P1 současně s představením podává B ruku, když B nereaguje, dotkne se lehce jeho ruky – oba si pak potřesou rukou Současně P1 položí ruku B na opěradlo židle B se posadí P1 jde zpět ke svému stolu, kde se posadí</i></p>	<p>P1: Dále ANP: Dobrý den (otočí se k B). Tak jsme tady. Můžete začít. B: Dobrý den. Mé jméno je Josef Barták a přicházím na dohodnutý pohovor. ANP: A já jsem asistentka pana Bartáka, který, jak asi víte, je nevidomý a doprovázím ho na přijímací pohovor. Tak si to tady, pane Bartáku, vyřídíte, já počkám u sekretářky.</p> <p>P1: Dobrý den, jmenuji se Zdeněk Šataník a jsem tady vedoucí personalista.</p> <p>P1: Posadte se prosím. Židle je vpravo od vás.</p> <p>B: Děkuji. P1: Společně s námi je tady také můj kolega Brož, který má na starosti personální otázky našeho výpočetního střediska. P2: Dobrý den. B: Dobrý den. P1: Jak asi víte, jsme středně velký podnik a hledáme kvalifikovaného programátora, který ovládá JavaScript a PHP. Ale zároveň bude muset zvládnout i práci v našem speciálním software pro skladové zásoby. Jak vidíte vaše možnosti v těchto</p>

<p><i>Další průběh rozhovoru do dlouhé stahovačky</i></p>	<p>oblastech?</p> <p>B: S Javou ani s PHP nemám problém. Ty ovládám. Co se týká práce s vaším programem, budeme muset vyzkoušet, zda bude kompatibilní s programem pro hlasový výstup mého počítače.</p> <p>P2: A co když nebude?</p> <p>B: Potom musím požádat správce sítě, aby se pokusil uživatelské prostředí upravit a pokud to nepůjde, tak se bude muset celý software přeprogramovat, což bude časově náročné.</p> <p>P2: Takže si myslíte, že by to neměl být neřešitelný problém?</p> <p>B: Určitě to řešitelné technicky je, pokud váš program využívá některý z běžných operačních systémů.</p> <p>P1: Já myslím, že tyto detaily si s panem Bartákem vyřešíte, až bude jasné, že k nám nastoupí. Zatím jsme pouze ve stadiu pohovoru. Takže pojďme k dalším bodům. Proč byste chtěl pracovat právě u nás?</p>
---	---

### Titulek: **3. krok – Oznámení nižšímu managementu, že mezi ně přijde OZP**

MS 11

Titulek: **Oznámení přijetí nového pracovníka se zdravotním postižením nižšímu managementu**

**Příklad – pracovník se zrakovým postižením**

**Špatně**

<p><i>Schůzka personalisty jako zástupce vedení firmy s liniovými manažery</i> Personalista - P Liniový manažer 1 – LM1 Liniový manažer 2 – LM2</p>	<p>P: Dámy a pánové, připomínám, že od zítřka k vám nastupuje nový pracovník Josef Barták, který je nevidomý. Je pro něho vše připraveno?</p> <p>LM1: Nic není připraveno. Nám k tomu ještě nikdo nic neřekl.</p> <p>P: Tak vám to teď říkám já. Máte pro něho pracovní stůl, počítač, skříňku...?</p> <p>LM1: Já vůbec nevím, kam ho posadíme. Kanceláře jsou naplněné, tam nového člověka neposadím.</p> <p>LM2: Já mám nápad. Posadíme ho do té volné místnosti ve sklepě. Je tam teplo, sucho. Bude tam mít klid, nikdo ho nebude rušit a on nebude rušit ostatní pracovníky, když bude poslouchat ten svůj čtecí program.</p> <p>P: Ale tam přece není okno. Jenom takový světlík.</p> <p>LM2: Tak to mu snad nevádí, když je slepý. Stejně by z toho okna nic neviděl.</p> <p>LM1: A informoval se někdo, zda ten jeho čtecí program je kompatibilní s našimi systémy?</p> <p>LM2: To budeme muset vyzkoušet, až přijde se svým notebookem.</p>
---	---

	<p>Ale bojím se, že plné zapojení do sítě nebude fungovat.</p> <p>P: Tak na tom budete muset popracovat, ať jsou ta omezení co nejmenší.</p> <p>LM1: Šéfe, můžete mi říct, proč si děláme takové komplikace. Proč nepřijmeme na to nové místo někoho normálního?</p> <p>P: Povinnost zaměstnávat OZP je v zákoně. A my ten zákon neplníme. Tak se vedení rozhodlo to postupně řešit. A tenhle nevidomý pan Barták vypadá, že s počítačem umí a mohl by být pro firmu přínosem. Uvidíme, jak to bude zvládat. Takže, co je možné, to do zítřka pro něho připravte. Zbytek se doladí za pochodu.</p>
--	--

MS 12

**Titulek: Oznámení přijetí nového pracovníka se zdravotním postižením nižšímu managementu**

**Příklad – pracovník se zrakovým postižením**

**Správně**

<p><i>Schůzka personalisty jako zástupce vedení firmy s liniiovými manažery</i></p> <p>Personalista - P</p> <p>Liniiový manažer 1 – LM1</p> <p>Liniiový manažer 2 – LM2</p>	<p>P: Dámy a pánové, připomínám, příští týden k vám nastupuje nový pracovník Josef Barták, který je nevidomý. Je pro něho vše připraveno?</p> <p>LM1: Řešili jsme to už po minulé schůzce. Máme trochu problém, kam ho posadit. Kanceláře IT máme naplněné, tam nového člověka neposadím.</p> <p>LM2: Uvažovali jsme, že bychom ho dali do té volné místnosti ve sklepě. Je tam teplo, sucho. Bude tam mít klid, nikdo ho nebude rušit a on nebude rušit ostatní pracovníky, když bude poslouchat ten svůj čtecí program.</p> <p>P: Ale tam přece není okno. Jenom takový světlík.</p> <p>LM2: Tak to mu snad nevádí, když je slepý. Stejně by z toho okna nic neviděl.</p> <p>P: Pánové. To je zásadní omyl. I člověk se zrakovým postižením vnímá, v jakém prostředí pracuje. Možná trochu jinak než vidící, ale určitě ho nemůžeme posadit do nějaké díry bez oken. Navíc samotného. Naopak. On bude hlavně z počátku potřebovat pomoc kolektivu. Takže z kanceláře 5 vyhodíte tu řadu skříní, ve kterých máte stejně jenom archivy, dáte ji toho sklepa a na jejím místě mu postavíte stůl. Samozřejmě se všemi přípojkami. Elektřina, počítačová síť atd. A vyberete jednoho z jeho budoucích spolupracovníků, toho pošlete na školení správné komunikace a pomoci nevidomým, a ten bude panu Bartákovu zejména ze začátku pomáhat. Zohledníte mu to potom v prémiech.</p> <p>Informoval se někdo, zda ten čtecí program, který používá pan Barták, je kompatibilní s našimi systémy?</p> <p>LM2: To budeme muset vyzkoušet, až přijde se svým notebookem.</p> <p>P: Tak ho okamžitě kontaktujte, ať sem s tím notebookem přijde co nejrychleji. Pokud možno, zítra. Pokud bude nějaký problém,</p>
---	--



	<p>musíme ho neprodleně řešit.</p> <p>LM1: Šéfe, můžete mi říct, proč si děláme takové komplikace. Proč nepřijmeme na to nové místo někoho normálního?</p> <p>P: Pane kolego... Za prvé: Nevidomý člověk je normální. Pouze má určitá komunikační omezení. Když mu pomůžeme je kompenzovat, získáme kvalitního a loajálního pracovníka, který navíc vnese do vašeho kolektivu nový pohled na řadu věcí. A za druhé: Povinnost zaměstnávat OZP je v zákoně. A my ten zákon neplníme. Tak se vedení rozhodlo to postupně řešit. A tenhle nevidomý pan Barták vypadá, že s počítačem umí. Takže pevně věřím, že navzdory svému postižení bude pro firmu přínosem. A vám, pane kolego, doporučuji si projet alespoň e-learningový kurz zásad správné komunikace s osobami se zrakovým postižením. Adresu, kde ho najdete, vám pošlu mailem.</p>
--	---

## Titulek: 4. krok – uvedení nového pracovníka se ZP na pracoviště

MS 13

Titulek: První den pracovníka se zdravotním postižením na novém pracovišti

4a) Vstupní rozhovor liniového manažera s OZP – základní informace o podmínkách na novém pracovišti, bezpečnost práce, požární směrnice, upřesnění využívání kompenzačních a komunikačních pomůcek vč. speciálního software

Pracovník se sluchovým postižením

špatně

<p>Účinkující: P – personalista V – vedoucí oddělení IT – liniový manažer N – pan Novák – nový zaměstnanec se sluchovým postižením</p>	
<p>Dlouhá vysoká chodba, kterou přichází N. Vstříc mu jde P a V. Přivítají se</p> <p>P odchází. V začne listovat v papírech, které přinesl ve složce pod paží, nedívá se na N, má skloněnou hlavu</p> <p>V podá N protokol o poučení z bezpečnostních předpisů, aniž by se na N podíval a stále listuje v papírech</p>	<p>P: Dobrý den pane Nováku. Vítám vás u nás a představuji vám vašeho přímého nadřízeného pana Bergera. Ten s vámi projedná všechny záležitosti vašeho nástupu do zaměstnání.</p> <p>N: Těší mě.</p> <p>V: (mluví rychle, nervózně, jeho hlas rezonuje v rozlehlé chodbě, kolem procházejí jiní lidé, kteří se spolu hlasitě baví - zvukový zmatek) Mě také. Vítám vás. Mám dneska bláznec, tak hned tady vyřešíme formality.</p> <p>V: Za prvé....Tady mi podepište poučení o bezpečnostních předpisech – u vaší práce je to formalita... že nesmíte strkat prsty do zásuvky, to víte, že? A když začne houkat siréna, tak musíte utéct ven, abyste neuhorel... to je jasné.</p> <p>V: Za druhé...Pracovní úkoly: dneska se seznámíte se spolupracovníky, v 9,30 je u mě porada, kolem 10 si skočíte na</p>

<p><i>V se v tomto momentě podívá se na N – N rozpačitě a nechápavě přikývne</i> <i>V hned zase sklopí hlavu a listuje dál v papírech</i></p> <p><i>V zvedne oči od papírů a upřeně se podívá na N</i> <i>N rozpačitě</i> <i>V začne mluvit přehnaně hlasitě – téměř křičí</i> <i>V mluví zblízka, přímo do tváře panu N, k tomu teatrálně gestikuluje</i></p> <p><i>N podepíše prohlášení o tom, že byl seznámen s bezpečnostními předpisy, aniž by si je přečetl.</i></p>	<p>personální vyřídit ještě nějaké formality a.... co tady ještě máme...</p> <p>jak se vám včera líbil fotbal? ... díval jste se? .... ne?</p> <p>....no a hned jak se rozkoukáte, podíváte se společně s vaším novým kolegou panem Kováčem do účtárny, tam jim nejede jeden počítač... no a... to by pro dnešek stačilo. Je to jasné? N: Bohužel jsem vám v tom ruchu nerozuměl. Mohl byste mi ty úkoly dát prosím písemně? V: Písemně? Probůh! Kdybych si měl s každým dopisovat, tak bych se zbláznil. Tak dávejte pozor. V 9,30 porada... u mě v kanceláři. V 10 zajdete na personální a potom s panem Kováčem do účtárny opravit počítač. Už je to jasné? N: Ano. V: No sláva. Tak mi to tady podepište a zavedu vás na vaše pracoviště.</p>
---	---

MS 14

**Titulek: 4a) Vstupní rozhovor liniového manažera s OZP – základní informace o podmínkách na novém pracovišti, bezpečnost práce, požární směrnice, upřesnění využívání kompenzačních a komunikačních pomůcek vč. speciálního software**

**Pracovník se sluchovým postižením**

**Správně**

<p><i>Účinkující:</i> <i>P – personalista</i> <i>V – vedoucí oddělení IT – liniový manažer</i> <i>N – pan Novák – nový zaměstnanec se sluchovým postižením</i></p>	<p>P: Dobrý den pane Nováku. Vítám vás u nás a představuji vám vašeho přímého nadřízeného pana Bergera. Ten s vámi projedná všechny záležitosti vašeho nástupu do zaměstnání. N: Těší mě. V: (mluví rychle, nervózně, jeho hlas rezonuje v rozlehlé chodbě, kolem procházejí jiní lidé, kteří se spolu hlasitě baví - zvukový zmatek) Dobrý den. Vítám vás. Mám dneska blázelec, tak hned tady vyřešíme formality. Tady mi podepište poučení o bezpečnostních předpisech – u vaší práce je to formalita... že nesmíte strkat prsty do zásuvky, to víte, že? .... N: Promiňte, ale když mluvíte se skloněnou hlavou, nemohu odezírat, Můžete mi to prosím zopakovat? V: Aha... já zapomněl. Takže tady mi podepište poučení o</p>
<p><i>Dlouhá vysoká chodba, kterou přichází N. Vstříc mu jde P a V. Přivítají se</i></p> <p><i>V začne listovat v papírech, nedívá se na N, ale má skloněnou hlavu</i></p> <p><i>V mluví klidně přímo na N</i></p>	<p>P: Dobrý den pane Nováku. Vítám vás u nás a představuji vám vašeho přímého nadřízeného pana Bergera. Ten s vámi projedná všechny záležitosti vašeho nástupu do zaměstnání. N: Těší mě. V: (mluví rychle, nervózně, jeho hlas rezonuje v rozlehlé chodbě, kolem procházejí jiní lidé, kteří se spolu hlasitě baví - zvukový zmatek) Dobrý den. Vítám vás. Mám dneska blázelec, tak hned tady vyřešíme formality. Tady mi podepište poučení o bezpečnostních předpisech – u vaší práce je to formalita... že nesmíte strkat prsty do zásuvky, to víte, že? .... N: Promiňte, ale když mluvíte se skloněnou hlavou, nemohu odezírat, Můžete mi to prosím zopakovat? V: Aha... já zapomněl. Takže tady mi podepište poučení o</p>

<p><i>N vytáhne z tašky poznámkový blok, V napíše „Klouda“ a vrátí blok N V mluví přímo na N – normálním tempem a zřetelně artikuluje</i></p> <p><i>N si dělá poznámky do bloku</i></p>	<p>bezpečnosti práce. U vás je to formalita. Nesmíte se hrabat v počítači, když je zapnutý do sítě ... to je jasné, prsty do zásuvky strkat nebudete, to je také jasné a když začne houkat siréna, tak musíte utéct ven, abyste neuhorel... To je v podstatě vše.</p> <p>N: Nezlobte se, já bych si ty předpisy nejdříve rád přečetl. Třeba s tou sirénou bude trochu problém. Já ji neuslyším.</p> <p>V: No jo. To je pravda. Tak zajdete za panem Kloudou, to je náš bezpečák, a proberete to s ním.</p> <p>N: Promiňte ... za panem Hroudou? Rozuměl jsem dobře?</p> <p>V: Ne – panem Kloudou. Já vám to radši napíšu. Máte nějaký papír?</p> <p>N: Děkuji.</p> <p>V: A teď pracovní úkoly: Nejdříve se seznámíte se spolupracovníky, v 9,30 je u mě porada, kolem 10 si skočíte na personální vyřídit ještě nějaké formality a pak se podíváte společně s vaším novým kolegou panem Kováčem do účtárny, prý jim nejede jeden počítač...no a... to by pro dnešek stačilo. Rozuměl jste všemu?</p> <p>N: Myslím, že ano. Ale raději bych si to zrekapituloval</p> <p>V: Jo, to bude dobré.</p> <p>N: Takže nejdříve zajít za panem Kloudou kvůli bezpečnosti, pak za novými spolupracovníky, v 9,30 je u vás porada, v 10 zajdu na personální, a potom s panem Kováčem zajdeme opravit počítač do účtárny.</p> <p>V: Ano výborně. Tak myslím, že s komunikací nebudeme mít problémy.</p>
---	--

MS 15

**Titulek: 4a) Vstupní rozhovor liniového manažera s OZP – základní informace o podmínkách na novém pracovišti, bezpečnost práce, požární směrnice, upřesnění využívání kompenzačních a komunikačních pomůcek vč. speciálního software**

Pracovník s tělesným postižením

Špatně

<p><i>Účinkující:</i> <i>P - Personalista</i> <i>V - Vedoucí oddělení IT – liniový manažer</i> <i>K – pan Kladiva – programátor na invalidním vozíku</i></p>	
<p><i>Kancelář P</i> <i>V ní kromě P sedí ještě V</i> <i>Zaklepání</i> <i>Dveře se zvolna otevřou a do nich vjíždí K na vozíku</i></p>	<p>P: Dále.</p> <p>K: Dobrý den.</p>



	<p>K: Prosim vás, já jsem si přivezl svůj notebook, jak jsme se domluvili při přijímacím pohovoru.</p> <p>V: A proč máte svůj notebook?</p> <p>K: Já mám na něm upravenou klávesnici a mám speciální myš.</p> <p>V: Ale to mi nikdo neřekl. To bude problém. My máme celou síť zabezpečenou a nelze do ní jen tak připojovat soukromé počítače. Já si myslím, že to nepůjde. Tu speciální myš si klidně připojte k našemu počítači, ale ten notebook používat nemůžete.</p> <p>K: Tak ale budu potřebovat speciální klávesnici.</p> <p>V: A na co. Vždyť vy nemáte ochrnuté ruce, ale nohy.</p> <p>K: Bohužel mám problémy i s motorikou pravé ruky. Tak právě proto budu potřebovat zvláštní klávesnici.</p> <p>V: No to jsou věci. To mi nikdo neřekl. To se mělo řešit předtím, než vás přijali. No jo, naši velcí šéfové. Udělají gesto, budou se všude chválit, že zaměstnávají invalidy a normální člověk v provozu to za ně musí řešit. Pane Kladivo, něco s tím snad časem uděláme, ale určitě to nevyřešíme dnes. Takže dneska hajdy do práce. Zkusíte pracovat s normální klávesnicí. Když to půjde pomaleji, nedá se nic dělat. Nějak to ostatním na pracovišti vysvětlíme.</p>
--	--

MS 16

**Titulek: 4a) Vstupní rozhovor liniového manažera s OZP – základní informace o podmínkách na novém pracovišti, bezpečnost práce, požární směrnice, upřesnění využívání kompenzačních a komunikačních pomůcek vč. speciálního software**

**Pracovník s tělesným postižením**

**Správně**

<p><i>Účinkující:</i>  <i>P - Personalista</i>  <i>V - Vedoucí oddělení IT – liniový manažer</i>  <i>A – asistentka personalisty paní Bezdíčková</i>  <i>K – pan Kladiva – programátor na invalidním vozíku</i></p>	
<p><i>Kancelář P</i>  <i>V ní kromě P sedí ještě V a A</i>  <i>Zaklepání</i>  <i>Dveře se zvolna otevřou a do nich vjíždí K na vozíku</i>    <i>P jde K vstříc a vítá ho podáním ruky</i></p>	<p>P: Dále.</p> <p>K: Dobrý den.</p> <p>P: A pan Kladiva. Dobrý den. My se známe už z pohovoru. Já jsem vedoucí personalista Šataník.</p> <p>K: Já vím.</p> <p>P: Tak jaká byla cesta? Hlavně myslím v areálu našeho podniku. Žádné nepřekonatelné bariéry?</p> <p>K: Sem k vám jsem se dostal bez problémů. Ta šikmá plocha, kterou jste udělali vedle schodů dole u výtahu, je perfektní.</p>

*P podá K ruku a opouští místnost*

P: To nás těší. Teď ještě uděláme tu věc, že tady kolegyně Bezdíčková, kterou vám tímto představuji, s vámi dnes projde všechny další komunikace, po kterých se budete v areálu naší firmy pohybovat, abychom se ujistili, že tam nejsou žádné bariéry, které byste nedokázal překonat sám. A teď už mi zbývá jenom vám představit pana Bergera, vedoucího oddělení IT. Ode dneška vašeho nadřízeného. Ten s vámi probere všechny vstupní formality, které jsme ještě neprobrali v rámci našeho personálního oddělení. Já mám za pět minut poradu u ředitele. Takže běžím. Na shledanou.

K: Na shledanou.

V: Pane Kladivo. Dříve než vás uvedu na pracoviště, vás musím poučit o zásadách bezpečnosti práce a ochrany zdraví na vašem novém pracovišti. U vás jako programátora je to vlastně formalita. Vy se nebudete pohybovat někde v provozu, kde by vám hrozil nějaký úraz. Akorát se musíme domluvit na únikové cestě. Tak prioritní je pro vás využití výtahu. S jeho používáním doufám nemáte žádné problémy.

K: Nemám. Je to v pohodě.

V: Dobrá. No a pro případ požáru, výpadku elektrického proudu, nebo jiné havárie budou z řad vašich spolupracovníků jmenovitě vybráni 4, kteří se postarají, abyste se odtud dostal včas ven. Výhledově plánujeme ještě vybudování nouzového výtahu na vnějším plášti budovy. Ale to přichází v úvahu, až přijmeme další pracovníky s tělesným postižením.

Tady máte brožurku BOZP, tu si přečtete a kdyby vám bylo cokoli nejasného, tak vás paní Bezdíčková zavede za naším bezpečákem a ten vám vše vysvětlí. Každopádně nejpozději zítra se zastavte u paní Bezdíčkové k podpisu prohlášení, že jste byl seznámen s předpisy BOZP a PO. Bez toho nemůžete u nás pracovat. Takže teď můžeme jít na vaše nové pracoviště.

K: Promiňte, ještě jsem se chtěl zeptat, jak jste vyřešili možnost, že bych pracoval na svém vlastním notebooku.

V: Jo o tom jsme se s panem Šataníkem i s klukama v oddělení bavili. To bohužel nepůjde. Naše síť je zabezpečená. Není k ní možno připojovat soukromá zařízení. Ale já myslím, že nebude problém, připojit k našemu počítači vaši speciální klávesnici a myš. A posléze, až zjistíme, že to funguje, tato zařízení koupíme. Ať je nemusíte vozit s sebou.

K: A jak to budeme řešit, když budu částečně pracovat z domova, jak jsme se na tom domlouvali s panem Šataníkem.

V: I to jsme s panem vedoucím personálního řešili. Prostě si data, která budete ke své práci potřebovat, stáhnete na externí hard disk, který vám dáme. Upozorňuji ale, že ten disk budete používat pouze pro služební účely. Žádné soukromé stahování. Abyste nám nezavíral síť. Budeme to dost bedlivě kontrolovat.

K: To chápu a nemám s tím žádný problém.

V: Takže teď vás uvedu na vaše pracoviště, a pak s paní Bezdíčkovou absolvujete seznamovací cestu po našem podniku.

MS 17

**Titulek: 4a) Vstupní rozhovor liniového manažera s OZP – základní informace o podmínkách na novém pracovišti, bezpečnost práce, požární směrnice, upřesnění využívání kompenzačních a komunikačních pomůcek vč. speciálního software**

**Pracovník se zrakovým postižením**

**Špatně**

<p><i>Účinkující:</i>  <i>P - Personalista</i>  <i>V - Vedoucí oddělení IT – liniový manažer</i>  <i>B - Nevidomý programátor pan Barták</i>  <i>ANP - Asistent nevidomého programátora p. Bartáka</i></p>	
<p><i>Do místnosti vchází ANP a B a zdraví</i>  <i>P jim vyjde vstříc – bez varování popadne B za ruku, začne mu s ní třást - ANP ignoruje.</i></p> <p><i>... ANP odchází.</i></p> <p><i>V si prohlíží složku s papíry, kterou má nachystanou pro B</i></p>	<p>ANP a NP: Dobrý den.</p> <p>P: Dobrý den. Tak jak se těšíte?</p> <p>ANP: Promiňte, já jsem asistent pana Bartáka a rád bych se s ním domluvil....</p> <p>P: Prosím, tak se domluvte. I když nechápu, proč jste se nedomluvili předem.</p> <p>ANP (k B): Pane Bartáku, já vás počkám dole v Bufetu. Až tady skončíte, zavolejte mi, prosím.</p> <p>B: Jo zavolám.</p> <p>ANP (k P): Na shledanou.</p> <p>P: Na shledanou.</p> <p>P: Tak pane Bartáku, už tady na Vás čekáme! Víte, já toho mám dneska strašně moc, tak Vás předám tady kolegovi Bergerovi, který je vedoucím IT oddělení a všechno vám vysvětlí. Já Vás jen tady vítám jako oficiálně a všechny náležitosti kolem Vašeho nástupu do zaměstnání Vám řekne tady Jirka, který je ode dneška Vás šéf.</p> <p>B: Těším mě.</p> <p>V: Mě také. Ale jak vidíte, vlastně vy nevidíte, ale dneska je tady docela frmol, tak hned vyřešíme formality.</p> <p>Za prvé mi musíte podepsat formulář, že jste absolvoval školení bezpečnosti práce. K tomu tady máte brožurku o dodržování předpisů BOZP na pracovišti, tu si pak přečtete a budete perfektně vědět co a jak. Pokud by Vám něco nebylo jasné, tak se mě zeptáte. Já vím, že nevidíte, ale tady jsou s Vámi dobří kluci a kdyby něco, tak Vám pomůžou. Souhlas?</p> <p>B: No já nevím. Co když budu mít nějaký úraz dříve, než se s těmi předpisy seznámím? A taky bych tu příručku potřeboval v elektronické verzi, ať si ji můžu „přečíst“ v počítači. Navíc v této oblasti budou pro mě, jako nevidomého možná nějaká specifika. Já myslím, že bych to měl podepsat radši až pak.</p> <p>V: No to bychom tady nedělali nic jiného, než běhali za</p>

<p><i>B hodně rozpačitě</i></p> <p><i>V ukáže prstem na formulář, který drží v ruce a ukazuje ho B</i></p> <p><i>V uchopí B za prst, prst mu přiloží na patřičné místo na formuláři, B formulář podepíše</i></p> <p><i>V popadne B za ruku a bez upozornění ho táhne za sebou ven ze dveří.</i></p> <p><i>B se rozpačitě brání</i></p>	<p>zaměstnanci a ptali se jich, zda si už předpisy BOZP přečetli. To fakt nejde. Já teda zařídím, aby Vám to brožurku poslali v elektronické verzi do počítače, specifika vyřešíme za pochodu..., ale ten formulář potřebuju podepsat hned. Jinak ten nástup budeme muset posunout na příští týden, protože já zítra služebně odjíždím pryč.</p> <p>B: No, když to jinak nejde, tak to podepíšu. Kde to mám podepsat.</p> <p>V: Tady dole.</p> <p>B: Promiňte, nevím, kde to je „tady dole“. Můžete mi prosím podržet můj prst na místě, kde se mám podepsat?</p> <p>V: Samozřejmě.</p> <p>Tak to bychom měli. Teď program pro tento den. V 10,00 hod. máme v kanceláři programátorů poradů, kde budeme rozdělovat úkoly, tak přijďte přesně. Kancelář programátorů je ve 2. patře a jmenovky na dveřích.</p> <p>B: Ale jak to najdu? Přece jen jsem tady první den a ještě nevím, kde co je.</p> <p>V: To je jasné. Já vás tam tedy zavedu.</p> <p>B: Prosím takhle ne.</p> <p>V: A jak tedy? Nebo víte co? Vy tady přece máte toho svého asistenta. Tak si ho zavolejte, ať vás tam dovede a všechno vám vysvětlí. A co vám nebude ani potom jasné, na to se zeptáte spolupracovníků.</p> <p>Doba je tvrdá, a my musíme být tvrdí i k sobě, jo! Takže zatím nashle.</p>
--	---

MS 18

**Titulek: 4a) Vstupní rozhovor liniového manažera s OZP – základní informace o podmínkách na novém pracovišti, bezpečnost práce, požární směrnice, upřesnění využívání kompenzačních a komunikačních pomůcek vč. speciálního software.**

**Pracovník se zrakovým postižením**

**Správně**

<p><i>Účinkující:</i></p> <p><i>P - Personalista</i></p> <p><i>V - Vedoucí oddělení IT – liniový manažer</i></p> <p><i>B - Nevidomý programátor pan Barták</i></p> <p><i>ANP - Asistent nevidomého programátora p. Bartáka</i></p>	
<p><i>Do kanceláře P vchází ANP a B. Vstříc jde P a V. Všichni se přivítají a ANP vzápětí odchází.</i></p>	<p>B a ANP: Dobrý den.</p> <p>P: Dobrý den pane Bartáku. Podávám vám ruku. (k ANP)A vy jste asi jeho asistent. Že?</p> <p>ANP: Ano. Já jsem pana Bartáka jenom přivedl. Myslím, že dál</p>



	<p>mě už nebudete potřebovat.  P: Já si také myslím, že ne.  ANP: Pane Bartáku, budu čekat na chodbě. Na shledanou.  P a V: Na shledanou.  P: Takže pane Bartáku, vítám vás u nás. My se už známe z Vašeho přijímacího pohovoru. Já jsem personalista Zdeněk Šataník. A současně vám představuji Vašeho přímého nadřízeného pana Jiřího Bergera, vedoucího oddělení IT. Ten s Vámi projedná všechny náležitosti Vašeho nástupu do zaměstnání.  B: Těší mě.  V: Mě také těší. Doufám, že se Vám bude u nás líbit. Tady mi podepište formulář o absolvování školení BOZP. U Vaší práce programátora je to v podstatě formalita.  B: To možná je, ale já bych nerad přišel k úrazu při pohybu na pracovišti. Přece jen nevidím..., tak bych si ty podklady ke školení BOZP rád přečetl. To asi chápete.  V: No jo, to jsme si asi úplně neuvědomili. Můžeme Vám poslat elektronickou verzi školení BOZP do Vašeho PC s hlasovým výstupem? Stačí Vám to k přečtení?  B: To bude v pohodě.  V: Fajn. Takže hned, jak tady skončíme, posílám elektronickou verzi do Vašeho PC a Vy, až vám bude všechno jasné, formulář následně podepíšete. Kolegové na pracovišti vám přesně ukážou, kde je to místo na formuláři.  B: Tak to bude v pořádku.  V: A teď ještě se musíme domluvit na poradě, kterou tentokrát uděláme v 10,00 hod. v kanceláři programátorů, kde budete sedět i Vy.  B: Ale já se tady zatím nevyznám.  V: To je samozřejmé. Teď se do mě zavěste a projdeme celou trasu od mojí kanceláře až k Vašemu pracovnímu stolu ve 2. patře a cestou Vám popíšu a ukážu, kde co tady máme. Chcete se mě na něco zeptat?  B: Zatím ne a děkuji za pochopení.</p>
--	--

MS 19

**Titulek: 4b) vlastní uvedení nového pracovníka se ZP na jeho nové pracoviště, představení spolupracovníkům**

**Pracovník se sluchovým postižením**

**Špatně**

<p><i>Účinkující:</i>  V – vedoucí oddělení IT – liniový manažer  N – pan Novák – nový zaměstnanec se sluchovým postižením  3 statisté – budoucí spolupracovníci  N</p>	
<p>Počítačová místnost</p>	<p>V: Zdar, pánové. Tak toto je váš nový kolega, pan Novák. Je</p>

<p><i>V přivádí N</i></p> <p><i>ukáže N jeho místo, které je u dveří, zatímco jeho dva spolupracovníci sedí z pohledu N proti oknu.</i></p> <p><i>Spolupracovníci kroutí odmítavě hlavou.</i></p>	<p>hluchý, ale něco málo slyší a také odezírá, takže si s tím nemusíte dělat moc těžkou hlavu a věřím, že tady nebudou s komunikací žádné problémy.</p> <p>(k N) Tady je vaše místo.</p> <p>N: Prosim nebylo by možno vyměnit ta místa tak, abych kolegům lépe viděl na ústa... tedy, aby neseděli proti oknu. Potřebuji to kvůli odezírání.</p> <p>V: No to se musíte domluvit spolu. Ale je to tu zadrátované jak v Temelíně, tak nevím, jak ty stoly a počítače budete stěhovat...</p>
---	---

MS 20

**Titulek: 4b) vlastní uvedení nového pracovníka se ZP na jeho nové pracoviště, představení spolupracovníkům**

**Pracovník se sluchovým postižením**

**Správně**

<p><i>Účinkující:</i></p> <p><i>V – vedoucí oddělení IT – liniový manažer</i></p> <p><i>N – pan Novák – nový zaměstnanec se sluchovým postižením</i></p> <p><i>3 statisté – budoucí spolupracovníci</i></p> <p><i>N</i></p>	
<p><i>Počítačová místnost</i></p> <p><i>V přivádí N, postaví se tak, aby na něho viděli jak pracovníci oddělení, tak N, mluví normálním tempem, přirozeně ale zřetelně artikuluje</i></p> <p><i>Všichni si vzájemně podají ruce a V podává N papír s napsanými jmény spolupracovníků</i></p> <p><i>V ukáže N jeho místo, které je u dveří, zatímco jeho dva spolupracovníci sedí z pohledu N proti oknu.</i></p>	<p>V: Zdar, pánové. Tak toto je váš nový kolega, pan Novák. Jak už jsem vám říkal, je nedoslýchavý. Ale používá sluchadlo a odezírá, takže když budete zachovávat zásady, o kterých jsme včera mluvili, neměly by být žádné větší problémy v komunikaci.</p> <p>(V se otočí k N) Toto jsou vaši noví spolupracovníci. Pánové Dostalík, Paleček a Tříška.</p> <p>V: Tady jsem vám ta jména napsal. Ať víte, jak se píšou.</p> <p>A tady je váš stůl a počítač.</p> <p>N: Prosim nebylo by možno vyměnit ta místa tak, aby kolegové neseděli zády k oknu. Proti tomu oknu jim prakticky nevidím na ústa. Takže nemohu odezírat.</p> <p>V: Jasně. Máte pravdu. Na to jsme zapoměli. Takže to během dneška zkusíme nějak přeorganizovat. Je to tu sice strašně zadrátované, ale nějak to snad zvládnete. Co říkáte pánové?</p>

Spolupracovníci: Jo nějak to uděláme.

MS 21

**Titulek: 4b) vlastní uvedení nového pracovníka se ZP na jeho nové pracoviště, představení spolupracovníkům**

**Pracovník s tělesným postižením chodící o berlích**

**Špatně**

<p><i>Účinkující:</i> R – pan Raboch – pracovník s tělesným postižením pohybující se o berlích U – uklízečka S1, S2, S3 noví spolupracovníci R</p>	
<p><i>Dlouhá chodba, kterou vytírá U – podlaha je mokrá Přichází k ní R</i></p> <p><i>Bez varování uchopí U pana R za paži a začne ho táhnout po mokré podlaze chodbou R se brání</i></p> <p><i>U se otráveně odvrátí a pokračuje ve vytírání R se opře o stěnu</i></p>	<p>R: Dobrý den. Prosím vás, kde je tady kancelář číslo 235? U: Myslíte IT oddělení? To je tam úplně na konci chodby. R: A jejda. To budu muset projít po té mokré podlaze. U: Nic jiného vám nezbyvá. R: No jo... na mokrém ty berle kloužou. U: Já s tím nic nenadělám. To víte. Co je mokré, to je čisté. Ale já vám pomůžu. Takhle si vás chytnu... a jdeme.</p> <p>R: Ne, takhle ne, prosím. To spadneme oba. U: No jak myslíte. Já vám chtěla pomoci.</p> <p>R: Raději chvíli počkám, až to uschne.</p>
<p><i>Kancelář – IT pracoviště Zaklepání na dveře</i></p> <p><i>Do dveří pomalu vstoupí R</i></p> <p><i>R uchopí obě berle do jedné ruky a podá S1 ruku S1 ukáže na stůl s počítačem, u kterého je obyčejná židle</i></p> <p><i>R dojde ke svému stolu, těžce se posadí na židli, berle opře vedle sebe</i></p>	<p>S1: Dále R: Dobrý den. Poslali mě sem z osobního, že tady je moje pracovní místo. S1: Jo vy jste ten nový zaměstnanec se zdravotním postižením. R: Ano. Jmenuji se Raboch. S1: Tak vás u nás vítám. Toto je kolega Tříška, tohle je kolega Paleček a jsem Dostalík. (mírně rozpačitě dodá) Ruce si asi podávat nebudeme, když držíte ty berle. R: Ale to samozřejmě můžeme. S1: Těší mě. Tak tady máte své místo. R: Ale já jsem byl přesvědčen, že tady bude obvyklá kancelářská židle s polohovatelnou opěrkou zad a nastavitelnou výškou. Na takové židli já nevydržím sedět. S1: Jo to si budete muset vyřešit se šéfem. On by se tu měl za chvíli objevit.</p>

<p><i>o stůl. S1 přiskočí, vezme R berle a odnese je do kouta, kde je opře o zed'.</i></p>	<p>S1: Ukažte, já vám ty berle odložím, ať tady máte prostor k práci. R: Ne, prosím vás, nechte mi je tady. Já se do toho rohu bez nich nedostanu. S1: Já vám je podám, když je budete potřebovat. S2: A vy bez berlí ani krok? R: Bohužel téměř ani krok. S2: A to máte vrozené nebo po nějakém úrazu? R: To je dlouhá historie. S2: Komplikuje to život, že? Ale zase máte určitě invalidní důchod, že? R: To víte, že to není příjemné. A invalidní důchod nemám.</p>
--	--

MS 22

**Titulek: 4b) vlastní uvedení nového pracovníka se zdravotním postižením na jeho nové pracoviště, představení spolupracovníkům**

**Pracovník s tělesným postižením chodící o berlích**

**Správně**

<p><i>Účinkující: P- personalista R – pan Raboch – pracovník s tělesným postižením pohybující se o berlích U – uklízečka S1, S2 a S3 - noví spolupracovníci R</i></p>	
<p><i>Dlouhá chodba, kterou vytírá U – podlaha je mokrá Přichází k ní R a P</i></p>	<p>P: Dobrý den. Vy tady řádíte paní Machovcová. Jak na vojně. Že? Co je mokré, to je čisté... U: To víte, že jo. Musí být vidět, že to neflákám. P: No jo, jenže pro pana Rabocha, který je našim novým zaměstnancem, je ta mokrá podlaha problém. Takže paní Machovcová. Buď méně vody, nebo budete tuto podlahu vytírat hned zrána, než pan Raboch přijde do práce. U: Jo budu to dělat hned v šest, takže do sedmé to bude suché. P: Zkusíme to projít nebo chvíli počkáme? R: Jestli můžu poprosit, tak chvilku počkáme, než to oschne.</p>
<p><i>Kancelář – IT pracoviště Zaklepání na dveře Do dveří vstoupí P a R</i></p> <p><i>R uchopí obě berle do jedné ruky a podá všem druhou ruku P ukáže na stůl s počítačem,</i></p>	<p>S1: Dále P: Dobrý den. Tak vám tady vedu nového spolupracovníka. Je to inženýr Raboch. S1, S2, S3: Dobrý den. P: A tohle jsou vaši noví kolegové. Pánové Dostalík, Paleček a Tříška.</p>

<p><i>u kterého je polohovatelná kancelářská židle</i></p> <p><i>P k ostatním pracovníkům</i></p>	<p>P: Tady máte své místo. Jak vidíte, koupili jsme vám novou polohovatelnou kancelářskou židli, jak jste si přál v našem pohovoru minulý týden. A berle můžete odložit tady vedle stolu. Abyste je měl po ruce.</p> <p>Pánové, upozorňuji, že pan Raboch bude mít v práci častější přestávky. Potřebuje to kvůli svému postižení. Ale o to tu zase bude odpoledne dýl. To zdůrazňuji proto, abyste neměli dojem, že se fláká.</p> <p>Tak, doufám, že si budete vzájemně rozumět a pomáhat, jak jsme si to říkali minulý týden na školení o komunikaci a pomoci OZP.</p> <p>Hlavně co nejdříve projděte s panem Rabochem všechny hlavní komunikace – tzn. do archivu, do jídelny, na záchod a podobně, zda tam nejsou nějaké stavební překážky. My jsme to sice spolu minulý týden procházeli, ale pouze v rychlosti. Tak jsme možná na něco zapomněli.</p> <p>Pánové, hezký den.</p>
---	---

MS 23

**Titulek: 4b) vlastní uvedení nového pracovníka se zdravotním postižením na jeho nové pracoviště, představení spolupracovníkům**  
**Pracovník se zrakovým postižením**

**ŠPATNĚ**

<p><i>Účinkující:</i> <i>V – vedoucí oddělení IT – liniový manažer</i> <i>B - Nevidomý programátor pan Barták</i> <i>SP1 a SP2 budoucí spolupracovníci IT oddělení</i></p>	
<p><i>IT oddělení</i> <i>Otevřou se dveře</i> <i>V strká před sebou B a říká...</i></p> <p><i>V se obrací k B a říká...</i></p>	<p>V: Zdravím vespolek. Tak vám vedu pánové posilu. Je to zkušený programátor p. Barták, ale jak vidíte, je slepý, ale oč méně vidí, o to líp programuje. A protože nevidí, je celkem jedno, kde bude sedět, protože on si určitě poradí !</p> <p>V: Tak to by bylo na úvod všechno, pokud se mě chcete na něco zeptat, tak se ptejte hned, protože mám fofr a musím letět.</p> <p>B: No, chtěl bych vědět, kde přesně je můj pracovní stůl, kde budu mít počítač s hlasovým výstupem, jak to vypadá v kanceláři, jak je rozmístěný nábytek, kde kdo sedí.</p> <p>V: No to je jasné, takové drobnosti Vám vysvětlí kolegové... Tak se tady zabydlete a hodně štěstí na novém místě! Zatím nashle a kdyby cokoliv, tak víte, kde mě najdete...</p> <p>B: To teda nevím. Ale ještě moment. Potřebuju pomoci se zapojením svého notebooku do vaší firemní sítě, protože mám v něm řadu aplikací, které vy tady asi nemáte.</p>

<p><i>V je už na odchodu – zastaví se</i></p>	<p>SP1: No tak to půjde asi těžko. Máme nastavený firewall jen pro naše počítače, takže to bude muset udělat správce sítě a jestli nám to naruší zasíťování, tak nevím, kdo si to odskáče...!!</p> <p>V: Chlapi, to jsou prkotiny, s tím mě neotravujte. Nějak si budete muset pomoci sami.</p>
---	---

MS 24

**Titulek: 4b) vlastní uvedení nového pracovníka se zdravotním postižením na jeho nové pracoviště, představení spolupracovníkům**

**Pracovník se zrakovým postižením**

**SPRÁVNĚ**

<p><i>Účinkující:</i> V – vedoucí oddělení IT – liniový manažer B - Nevidomý programátor pan Barták SP1 a SP2 budoucí spolupracovníci IT oddělení</p>	
<p><i>IT oddělení</i> <i>Otevřou se dveře na pracoviště vchází V, který vede B (ten se ho drží za paži a jde mírně za ním)</i></p> <p><i>V se otočí tváří k B</i></p> <p><i>SP1 i SP2 se představí ze svých míst, kde sedí</i></p> <p><i>V zavede B ke stolu a dá mu ruku na opěradlo židle</i></p>	<p>V: Dobrý den, pánové. Vedu vám nového kolegu pana Bartáka, o kterém víte už za našich předcházejících schůzek.</p> <p>V: Pane Bartáku, představuji vám vaše nové kolegy. Pánové Dostalík a Paleček.</p> <p>SP1: Těší mě. Dostalík</p> <p>SP2: A já jsem Paleček.</p> <p>B: Mě také těší.</p> <p>V: Jak už jste se seznámil cestou do této kanceláře, jsme až na konci chodby v druhém patře vpravo. Kancelář má tři pracovní stoly, z toho dva vlevo. Ten Vás je vpravo hned, když vejдете do místnosti. Když dovolíte, tak Vás k němu teď dovedu.</p> <p>V: Tady je vaše židle. Když se na židli posadíte, před Vámi je stůl, na který si teď můžete položit svůj notebook s hlasovým výstupem. Ještě jsem Vám chtěl říct, že my všichni, kteří budeme s Vámi přímo pracovat, jsme prošli základním školením o komunikaci s nevidomými, které pro nás udělala pobočka Tyfloservisu, takže snad nám to společně bude fungovat. Chcete se mě na něco zeptat?</p> <p>B: Je to perfektní, tohle jsem ani nečekal.</p> <p>V: To víte, snažíme se.. Kluci vědí, i to, že nesmí nechávat otevřené skříně, zásuvky a podobně přendávat vám vaše věci na jiné místo bez upozornění a další zásady...</p> <p>B: Děkuji. To je fakt perfektní. Ale přece jen se chci zeptat. Budu potřebovat zapojit svůj notebook do vaší počítačové sítě, abych mohl pracovat s firemní databází skladových položek a vůbec, ať</p>

	<p>můžu komunikovat v rámci a jménem firmy. Můžete mi s tím pomoci?</p> <p>V: Určitě, to by neměl být problém. Domluvím Vám co nejdřív správce sítě, ať Vám notebook zprovozní v rámci naší sítě. Co vy na to, pánové?</p> <p>SP1: No bude asi problém s firewallem a další ochranou sítě, ale nějak to určitě vyřešíme.</p> <p>V: Kdyby bylo něco ještě potřeba, tak mi zavolejte. A stejně si ke konci měsíce společně sedneme a řekneme si, jestli nám to funguje a jak.</p> <p>B: Výborně, tak já jdu zkusit ten svůj notebook.</p>
--	---

## 5. Krok - Průběžná kontrola fungování principů diverzity komunikace vůči pracovníkovi se ZP na jeho pracovišti

MS 25

Titulek:

5a) Pohovor s pracovníkem se zdravotním postižením – zjištění případných problémů, v případě dobrých výsledků perspektiva karierního postupu

Pohovor s pracovníkem se zrakovým postižením po uplynutí zkušební doby

Špatně

<p><i>Účinkující:</i>  <i>P – vedoucí personalista jako zástupce vedení firmy</i>  <i>B – Nevidomý programátor pan Barták</i>  <i>V – Vedoucí IT oddělení</i></p> <p><i>Pracoviště programátorů, kde u jednoho stolu sedí B, uprostřed místnosti stojí V a rozděluje úkoly. Do dveří vejde P.</i>  <i>Pozdraví a prohodí ke všem na pracovišti</i></p> <p><i>Dojde ke stolu B a dál mluví pouze s ním. Ostatní pokračují v práci, ale pochopitelně bedlivě naslouchají, o čem je řeč.</i></p>	<p>P: Dobrý den pánové (a dámy). Nerad vás ruším v pilné práci. Potřebuji si ale probrat pár otázek s panem Bartákem.</p> <p>P: Pane Bartáku. My se už známe od přijímacího pohovoru. Já jsem Zdeněk Šataník – personalista a mám za úkol s Vámi provést pohovor o tom, jak se podle Vás v naší firmě daří dodržovat principy diverzity komunikace vůči Vám na pracovišti.</p> <p>B: Co to je principy diverzity komunikace? O tom jsem ještě neslyšel.</p> <p>P: Co to je... Co by to bylo? Je to všechno to, co my ve firmě děláme pro to, abyste se tady cítil dobře.</p> <p>B: Vždyť se tady dobře cítím, nestěžuju si na nic.</p> <p>P: Ale tak to nemůžeme odbýt. Máme na to dotazník a musíme ho vyplnit tak, aby byla firma dobře hodnocena.</p> <p>B: Tak si tam napište, co potřebujete.</p>
---	--

<p><i>P uchopí lehce prst B a položí mu ho na místo podpisu. B na toto místo připojí svůj podpis</i></p>	<p>P: Slyšel jsem, že ten začátek u nás byl pro Vás dost tvrdý. Kolegové na Vás radši moc nemluvili, báli se, že by vás vyrušili nebo se vás dotkli. To víte, Váš handicap je velmi nepříjemný, musí to být velká životní komplikace. Tak nevěděli, co říkat, proto radši neříkali nic. A Vy jste jim to prý taky moc neulehčil. Údajně jste ráno přišel, sednul ke kompu, mlčel a jen programoval. Takže ta atmosféra tu asi nebyla příliš družná. Taky Vás prý nechávali na pracovišti často samotného. Údajně jste nějakou dobu ani nevěděl, kdo s Vámi v kanceláři vlastně sedí. Pak se tady vyměňoval nábytek, a to byla další havárie. Ale konec dobrý, všechno dobré, souhlasíte?</p> <p>B: Jasně, souhlasím. Tak si ten dotazník vyplňte a já ho podepíšu.</p> <p>P: Jo, tak já tam teda napíšu něco v tom smyslu, jak jsme se teď bavili, s tím, že v posledním období už byly všechny bariéry překonány a cítíte se u nás dobře. Tak mi to tady prosím podepište.</p> <p>B: Kde to mám podepsat?</p> <p>P: Tady dole.</p> <p>B: Můžete mi prosím položit můj prst na místo, kde to mám podepsat?</p> <p>B: A je to. Jen jsem nevěděl, že ten začátek tady už byla diverzitní komunikace ...</p> <p>P: To víte, že jo. Tak ať se vám u nás i nadále líbí a dobře pracuje. Zkušební doba vám včera skončila, takže jste naším zaměstnancem na dobu neurčitou. To je fajn, ne?</p> <p>B: Určitě.</p>
--	---

MS 26

Titulek:

5a) Pohovor s pracovníkem se zdravotním postižením – zjištění případných problémů, v případě dobrých výsledků perspektiva kariérního postupu

Pohovor s pracovníkem se zrakovým postižením po uplynutí zkušební doby

**Správně**

<p><i>Účinkující: P – vedoucí personalista jako zástupce vedení firmy B – N vidomý programátor pan Barták</i></p> <p><i>Kancelář vedoucího personalisty Zaklepání, do dveří vejde B s bílou holí. P mu jde naproti, dotkne se rukou jeho ruky, B mu podá ruku, oba si rukama potřepou, P pak vede B k židli a položí mu ruku na opěradlo židle – B i P se posadí</i></p>	<p>P: Dobrý den, pane Bartáku. Mé jméno je Šataník a jsem vedoucí personalista. Potkali jsme se při přijímacím pohovoru, pokud si vzpomínáte.</p>
--	---



B: Vzpomínám. Dobrý den.

P: Fajn. Tak se prosím posadte se. Zavola jsem si vás, protože bychom měli spolu vyhodnotit, jak se nám daří naplňovat v naší firmě principy diverzitní komunikace vůči Vám, jako osobě se zrakovým postižením. Kromě toho, že si na toto téma popovídáme, musíme také vyplnit dotazník. Takže máme společný úkol, který je vám asi jasný. Nebo se chcete na něco zeptat?

B: Tuším, že ty principy diverzitní komunikace znamenají to, abych se tady cítil dobře.

P: Ano, zjednodušeně řečeno, je to tak.

B: A co mám udělat konkrétního?

P: Navrhuji, že začneme tím dotazníkem. Až ho vyplníme a podepíšeme, zkontrolují ho a podepíšíou ještě pracovník podnikové kontroly a váš nadřízený. Můžeme se do toho pustit?

B: Asi jo. Tak se ptejte....

P: Komunikovali s Vámi Vaši kolegové hned od začátku při Vašem nástupu a pomáhali vám zvyknout si na pracovní prostředí a osvojit si u nás zavedené pracovní postupy?

B: Musím říct, že ano. Nejdřív mě doprovodili do kanceláře, řekli mi, kdo tam sedí a kde, pak mě zavedli k mému stolu a k mému kompu s hlasovým výstupem. Pak mi řekli, kde je jaký nábytek, kde je kopírka a jak se obsluhuje, jaké jsou v kanceláři zvyky při vaření kávy, při svačinách, prošli se mnou po chodbě a popsali, co kde je, doprovodili mě poprvé na záchod a pak mě vzali s sebou na oběd. A hlavně Petr s Jirkou průběžně „perlili“ a dělali si srandu ze sebe i ze mě, takže se mi zdálo, že sem patřím odjakživa.

P: Takže vůbec žádné problémy? To vypadá až nepravděpodobně!

B: Vlastně jeden problém se vyskytl. Jednou Jirka jak spěchal na oběd, tak zapomněl zavřít dveře od skříně a já jsem si trochu nabil ústa. Jo a jednou mi postavil kafe na opačnou stranu kompu, než jsem byl zvyklý a já shodil hrnek i s kafem na zem. Ale to se mi kluci omluvili a víckrát se to už neopakovalo. Prostě tyhle detaily se musí doladit za pochodu. Stejně jako já se snažím být co nejvíce samostatný a učím se nejen to, co patří k mé práci, ale i ve vztahu k lidem, které tady potkávám, tak i druhá strana si musí zvyknout, jaké specifické potřeby mám já. Ale jak už jsem řekl, v principu to funguje. Necítím žádnou diskriminaci a doufám, že ani já svým kolegům neležu moc na nervy.

P: To mám radost. Snažili jsme se na váš příchod do firmy připravit. Než jste nastoupil, pozvali jsme si lektora z Tyfloservisu a ten ty základní zásady lidem z IT oddělení, ale i nám personalistům, vysvětlil a ukázal. A jak vidno, přineslo to ovoce. A jaké jsou vaše vztahy s nadřízenými. Respektují vaše postižení?

B: Já se ze všech sil snažím, abych pracoval stejně dobře a výkonně jako mí kolegové. Ale pokud někdy dojde k situaci, kterou díky svému postižení neumím vyřešit, respektují to a

<p><i>B a P podepisují protokol o pohovoru a vyplnění dotazníku.</i></p>	<p>vždy to nějak společně vyřešíme.  P: Jakou situaci máte na mysli?  B: Třeba, když se mi dostanou na stůl nějaké tabulky.  S tabulkami se mi v hlasovém výstupu pracuje velmi špatně.  P: Takže nepozorujete u svého nadřízeného nebo u kolegů rozmrzelost, když občas musejí za vás zaskočit?  B: Určitě ne. Já se jim to snažím vždy nějak vynahradit. Vezmu si na oplátku zase jejich práci, kterou jsem schopen udělat.  P: Máte ještě něco na srdci, o čem bychom si měli popovídat?  B: Nic mě nenapadá. Jsem tu velmi spokojený. Pracovně i lidsky.  P: To jsme rádi. Nedostaly se ke mně ani žádné stížnosti od vašich spolupracovníků nebo nadřízených, takže tím, že k dnešnímu dni končí zkušební doba, stáváte se od zítřka našim stálým zaměstnancům na dobu neurčitou. Souhlasíte?  B: Ano. S radostí.  P: A nechci předbíhat, ale myslím, že pokud si povedete ve své práci stejně zdatně jako dosud, příště, až se sejdeme, se budeme bavit i o zlepšení vašeho finančního hodnocení. Tak jak jsem vám to naznačil při přijímacím pohovoru.  B: To by samozřejmě bylo prima.  P: Dobrá. Tak já Vám teď přečtu závěry hodnocení, které vyjadřují Vaše subjektivní vnímání, jak naše firma naplňuje vůči Vám principy diverzitní komunikace.  Cituji: „Na základě pohovoru s vedoucím personálního oddělení a vyplnění dotazníku, konstatuji, že firma ABC vůči mně, zrakově postiženému, dodržuje principy diverzitní komunikace z 10-ti bodové stupnice na hodnotě 8,5 bodu“.  Souhlasíte?  B: Souhlasím. Jen nevím, jestli ta srážka 1,5 bodu není za ta dvě drobná zaváhání příliš přísná. Já bych vám dal 9 bodů.  P: Já myslím, že to necháme na těch 8,5. Aspoň se máme pro příště v čem zlepšovat. Takže mi to prosím tady podepište...  Dovolíte? Položím vám prst na místo podpisu.</p>
--	---

MS 27

Titulek:

5b) Pohovor se spolupracovníky OZP – příklad pro zaměstnance se zrakovým postižením

**Špatně**

<p>Účinkující:  P - Personalista (P)  SP1 - Spolupracovník Pavel  SP2 - Spolupracovník Petr  V - Vedoucí IT oddělení  B – nevidomý programátor  p. Barták  Pracoviště IT oddělení. V něm sedí na svých pracovních místech</p>	
---	--

*B, SP1, SP2, uprostřed stojí V  
P stojí u B – jakoby pokračování  
MS24 – V drží v ruce dotazník,  
který mu před chvílí podepsal B*

*P se obrátí na SP1, SP2 a V*

*SP1 se obrátí na B*

*V, SP1 a SP2 podepisují protokol  
o kontrole fungování principů*

P: Takže názory pana Bartáka známe, teď ještě vyzpovídám vás, pánové..

V: A je to fakt nutné? Vždyť my máme tolik práce a ty otravuješ s nějakým dotazníkem. K čemu to může být dobré? Já bych řekl, že jen ničíme naše lesy. Pro nás je důležité, že kolega Barták slušně, i když trochu pomaleji, zvládá všechny programátorské úkoly. A ty počáteční drobné problémy v komunikaci už zmínil on. My jsme si to uvědomili a teď už je všechno o.k. Tak proč o tom sepišovat romány?

P: Ty se, Jirko, uklidni! Víš dobře, že to musíme udělat, tak to nezdržuj. Takže jdeme na ten dotazník. Snažte se odpovídat stručně a moc to nehrotit.

Tedy s výjimkou prvních několika dnů jste Bartáka po jeho nástupu neignorovali, nenechávali jste ho třeba během oběda samotného, provedli jste ho po kanceláři, prošli jste s ním cestu od vchodu do firmy na jeho pracovní místo a zpátky, ukázali mu, kde je záchod, jak se jde do bufetu a kde jsou další pro něho důležitá místa v našem baráku. Je to tak?

SP1: Tak to se ptejte jeho. Vždyť tady sedí.

P: S panem Bartákem jsem se už na to téma bavil před chvílkou. Teď potřebuji znát vaše názory. Jak zajisté tušíte, diverzita je oboustranná záležitost.

SP1: Tak jo. Všechno jsme dělali, jak říkáte. Že Josef?

B: V podstatě ano.

SP1: Jak v podstatě? Naplno, ne?

B: V podstatě ano.

SP1: Ty také člověka nepochváliš.

P: A určitě jste ho kvůli handicapu nelitovali a také ostatní zaměstnanci byli informováni, proč sem nevidomý pan Barták nastupuje a co ten jeho handicap obnáší. Taky jste byli proškoleni o zásadách správné komunikace se zrakově postiženým.

SP2: (zjevně s ironií a nadsázkou) Přesně tak. Mi to připadá, jako byste tady s námi seděl v kanclu. Sice si nějak nemohu vzpomenout, kdo a kdy nás školil, ale to je asi moje skleróza, že Pavle?

V: Hele, Petře. Srandu si dělej až po šichtě.

P: Takže to shrnu takto:

„Spolupracovníci nevidomého pracovníka výpočetního střediska J. Bartáka dodržují průběžně principy diverzitní komunikace s OZP, o kterých byli v předstihu útvarem personalistiky poučeni. Kolektiv výpočetního střediska potvrzuje, že přítomnost p. Bartáka pracovní kolektiv VS obohatila a přispěla k lepšímu chápání potřeb a dalších specifik OZP“.

Souhlasíte?

SP1, SP2, V: Určitě souhlasíme. Kde to máme podepsat?

P: Tady.

diverzitní komunikace.	P: Tak to máme za sebou a ani to nebolelo. Mějte se.
------------------------	--

MS 28

Titulek:

5b) Pohovor se spolupracovníky OZP – příklad pro zaměstnance se zrakovým postižením

**Správně**

<p>Účinkující:</p> <p>P - Personalista</p> <p>SP1 - Spolupracovník Pavel</p> <p>SP2 - Spolupracovník Petr</p> <p>Spolupracovníci nevidomého p. Bartáka</p> <p>V - Vedoucí IT oddělení</p>	<p>P: Zdravím všechny zúčastněné. Jak už víte ze zápisu z porady vedení, tak musíme pravidelně provádět mj. také kontrolu fungování principů diverzitní komunikace vůči vašemu nevidomému kolegovi Bartákovi. Neformálně vím, že se tomu seriózně věnujete, ale musíme to mít zdokumentované. Zkuste mi popsat, jak jste se připravovali vy, jako spolupracovníci, na nástup kolegy Bartáka do práce ještě před jeho nástupem, jak probíhal vlastní nástup a jeho aklimatizace na pracovišti a co jste museli změnit nebo se naučit, abyste s ním mohli účinně komunikovat ke spokojenosti obou stran.</p> <p>Začneme tou přípravou před Bartákovým nástupem a já si ty závěry budu psát a pak společně vyplníme dotazník, který za tím účelem vyrobilo vedení.</p> <p>V: Všechno začalo školením našeho personálního útvaru, kde jsme se dozvěděli, že k nám Barták nastupuje a hlavně jsme se od lektora z Tyfloservisu naučili, jak se máme k nevidomému chovat, co nemáme dělat a naopak, co dělat musíme.</p> <p>Bylo to o tom, že při nástupu Bartáka máme udělat schůzku všech pracovníků IT, kde Bartáka seznámíme se spolupracovníky, jim Bartáka představíme, popíšeme mu prostory, ve kterých se bude denně pohybovat, nabídneme mu pomoc při orientaci, určíme jednoho pracovníka, na kterého se Barták bude moci obracet a domluvíme si určitý termín, kdy se všichni sejdeme a případné problémy probereme.</p> <p>P: Výborně, to bylo před nástupem. A co komunikace při a po nástupu?</p> <p>V: Hlavně jsme dbali na to, aby se necítil osamocené, takže jsme možná až moc na něj mluvili, na všechno jsme se ho ptali, určitě jsme ho neignorovali. Naopak, podrobně jsme mu popsali kancelář, umístění nábytku i PC, provedli jsme jej po nejčastěji používaných trasách, po chodbách výpočetního střediska, snažili jsme se nepřemísťovat věci, se kterými pracuje, ani stavět nábytek do cesty, po které se pohybuje.. Mysleli jsme i na takové drobnosti jako je rozmístění předmětů na jeho stole vč. jeho PC, místo pro myš, místo pro šálek s kávou atd. Jednou se sice praštil do otevřených dveří od skřínky. Ale to bylo fakt</p>
---	--

pouze jednou. Taky jsme se dohodli s Jirkou, že si ho vezme na starost jako patron. Zpočátku ho bral každý den na obědy a ze začátku s ním chodil i na zastávku MHD k autobusu.

P: A co diskuse o potřebách a specifikách OZP, v tomto případě nevidomých.

SP1: Tak ty probíhaly průběžně. Ne všechno ten jeho hlasový výstup PC zvládá. Má problémy například s tabulkami nebo s grafikou. Tak to děláme tak, že když k tomu dojde, práci si vyměníme. On je jinak velmi šikovný. Já ho obdivuji, jak podle toho štěbetání do ucha umí počítač ovládat. Fakt borec.

V: A je velmi pracovitý. Člověk si kolikrát řekne: On má tolik problémů s normálním životem a vůbec nenaříká a maká naplno.

P: Máte pocit, že do vašeho kolektivu zapadl nebo je pořád něco jako exot mimo vaši partu.

SP2: Určitě zapadl. Má smysl pro humor, můžeme se s ním bavit o všem. A úplně mě šokuje, že si sám dělá webové stránky. Fakt. I s grafikou. Jenom mu to vždycky zkontrolujeme.

P: Když to shrnu, tak žádný zásadní nedostatek jsem u Vás nenašel. Ale jak známo, vždy lze cokoli zlepšovat. Na základě Vašich odpovědí, které teď podepíšeme, navrhuji do protokolu uvést bodové ohodnocení 8,5 bodu, protože jak sami říkáte, někdy je méně více.

SP2: Souhlas. Není důležité, co je v protokolu, ale jak se Josef u nás cítí a že nás jeho postižení nijak neomezuje ani nedeprimuje. Je to skvělá životní zkušenost.